

INZET VAN HET
BEDRIJFSLEVEN VOOR DE
**WATERSCHAPS-
VERKIEZINGEN**
20 MAART 2019

MKB
Nederland

V N O N C W

INZET VAN HET BEDRIJFSLEVEN VOOR DE **WATERSCHAPS- VERKIEZINGEN**

Op 20 maart 2019 zijn er verkiezingen voor het bestuur van de waterschappen. MKB-Nederland, VNO-NCW en haar regionale verenigingen formuleren in deze notitie een aantal beleidsuitgangspunten, die inzet zijn voor het waterschapsbeleid en de verkiezingsprogramma's van de deelnemende partijen.

Zorg samen met bedrijfsleven voor beter duurzaam inkopen

De overheid kan als launching customer bij aanbestedingen een grote bijdrage leveren aan de versnelling van een duurzame samenleving. Dit geldt ook voor waterschappen: deze organisaties staan dicht bij het bedrijfsleven en hebben veel potentie om bij aanbestedingsprocedures duurzaamheidscriteria op te stellen. Echter, om optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden en kansen die duurzaam inkopen biedt, is overleg met het (plaatselijke) bedrijfsleven van belang. Bijvoorbeeld door samen met het bedrijfsleven schaalbare technologieën te (blijven) ontwikkelen die bijdragen aan de circulaire economie. Hiervoor is samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven nodig op het gebied van technische, financiële, sociale en bestuurlijke innovatie. Waterschappen, onderwijs, kennisinstellingen en bedrijfsleven hebben elkaar nodig.

Maak Nederland klaar voor klimaatverandering

Weerextremen zoals we ze de laatste jaren al geregeld meemaken, zullen zich alleen maar vaker manifesteren als gevolg van de klimaatverandering. Soms zijn er lange droogteperiodes (zomer van 2018) met hittestress, maar ook steeds vaker extreme hoosbuien die tot wateroverlast leiden. Dit geldt met name voor stedelijke gebieden met veel verhard oppervlak. De waterschappen zullen hun programma's die steden en landelijke gebieden helpen zich aan te passen aan de veranderende klimaatomstandigheden, moeten voortzetten. Ook moeten waterschappen investeren in een watersysteem om die wateroverlast zo veel mogelijk te beperken. Bedrijventerreinen kunnen mogelijk hier ook een rol spelen. Bijvoorbeeld door een waterberging te creëren waarmee een bedrijventerrein zelfs aantrekkelijker kan worden. Anderzijds is het van belang om te zorgen dat de openbare ruimte weerbaar wordt tegen droogte en hittestress.

Een robuuster watersysteem is óók nodig om de beschikbaarheid van zoet water op het gewenste niveau te houden, voor bedrijven, recreatie en voor de natuur. Nederland kent

INZET VAN HET BEDRIJFSLEVEN VOOR DE WATERSCHAPSVERKIEZINGEN

een omvangrijk agrofood complex, bestaande uit de hele keten van landbouwproductie, -verwerking en -handel, dat veel baat heeft bij stabiele beschikbaarheid van zoet water.

Zorg voor een transparante verdeling van de lasten en leg die goed uit

Er is een nieuw voorstel voor herverdeling van de lasten in de maak. Van belang daarbij is een goede balans tussen het solidariteitsbeginsel enerzijds en verhalen van kosten bij de veroorzaker anderzijds, dus het beginsel waarbij de vervuiler betaalt. Bij het watersysteembeheer, gericht op droge voeten en bescherming door (zee)dijken, ligt de nadruk op het solidariteitsbeginsel. Daarmee betalen de 'hogere' gelegen gebieden in Nederland mee voor de 'lager' gelegen gebieden. Verder zetten wij in op ruimere mogelijkheden voor maatwerkafspraken tussen bedrijven en waterschappen om de potentie van afvalwater als bron voor energie en grondstoffen te verzilveren.

Houd stijging lasten beperkt

De afgelopen jaren is de watersysteemheffing tussen de 3 en de 4 procent gestegen en de zuiveringsheffing tussen de 1 en de 2 procent. Dit percentage verschilt per waterschap. De verwachting is dat dit stijgingspercentage de komende vijf jaren ongeveer zo blijft. Gemeenten en rijk vragen waterschappen namelijk om te blijven investeren in aanpassingen aan de veranderende klimaatomstandigheden en in de verdere verbetering van de waterkwaliteit (zoals het water zuiveren van hormoonverstorende stoffen, medicijnresten, microplastics). Daarnaast heeft de Rijksoverheid taken die gaan over bescherming tegen hoog water overgeheveld naar de waterschappen. MKB-Nederland en VNO-NCW erkennen de noodzaak van deze stijging, maar vinden wel dat deze zo beperkt mogelijk moet zijn

Zet benchmark tussen waterschappen voort

Waterschappen dragen de verantwoordelijkheid om hun primaire taken (waterveiligheid, schoon en voldoende water) zo goed mogelijk uit te voeren, echter sober en efficiënt. Het bedrijfsleven vindt het belangrijk dat water-

schappen geprikkeld worden om zo efficiënt mogelijk met financiële middelen om te gaan en dat hun resultaten op een transparante wijze met elkaar vergeleken worden. Een benchmark is een beproefd middel daartoe. Het gaat daarbij niet alleen om het verantwoorden van resultaten naar de belastingbetalers en de besturen, maar met name om met en van elkaar te leren hoe nog betere prestaties zijn te behalen tegen lagere kosten.

Zet ontwikkeling naar een efficiënt waterketenbeheer voort

MKB-Nederland en VNO-NCW zien met instemming dat in toenemende mate waterschappen, drinkwaterbedrijven en gemeenten samenwerken om de gehele waterketen efficiënter en meer toekomstgericht in te richten. Afkoppeling van hemelwater, waarbij regenwater niet in het riool belandt maar in tuinen en sloten, is noodzakelijk om steden en dorpen klimaatbestendig te maken. Daarnaast speelt het terugwinnen van grondstoffen uit afvalwater een steeds belangrijker rol (circulaire economie). Samenwerking met het bedrijfsleven is noodzakelijk om deze ontwikkelingen tot een succes te maken. Het bedrijfsleven levert namelijk technologieën om het terugwinnen van grondstoffen mogelijk te maken én het bedrijfsleven hergebruikt de teruggewonnen afvalstoffen in producten. Uiteraard moeten de primaire taken van de waterschappen - waterveiligheid, schoon en voldoende water - bovenaan blijven staan.

Helder en eenduidig grondwaterbeheer

Grondwater is als integraal onderdeel van het watersysteem essentieel voor de drinkwaterwinning, en voor agrofood in producten, voor industrieel proceswater, voor de landbouw en voor de natuur. Daarbij neemt het belang van het grondwater voor de energievoorziening snel toe. De kwaliteit van het grondwater wordt echter van veel kanten bedreigd en het beheer erover is versnipperd tussen gemeenten, provincies en waterschappen. MKB-Nederland en VNO-NCW bepleiten vanwege de grote belangen ook voor het bedrijfsleven een meer eenduidig beheer van onze kostbare grondwatervoorraad.

INZET VAN HET BEDRIJFSLEVEN VOOR DE WATERSCHAPSVERKIEZINGEN

Behoud geborgde zetels

Het bedrijfsleven wil dat het systeem van geborgde zetels voor het bedrijfsleven, de landbouw en de natuur behouden blijft. Het waterschap is een functionele belangen-groepen-democratie en is in binnen- én buitenland het voorbeeld van efficiënt regionaal waterbeheer. Bij verdere politisering zal het waterschap haar legitimiteit als democratisch gekozen vertegenwoordiger van diverse belangengroepen verliezen en opgaan in het algemeen bestuur.

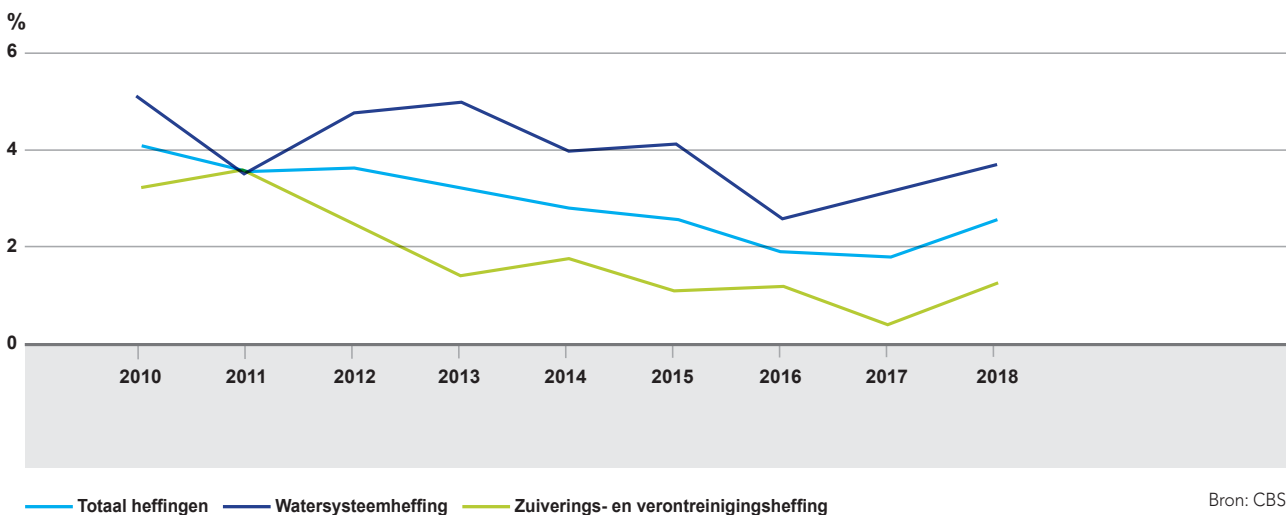
Ontwikkeling waterschapslasten

De waterschappen verwachten dat de heffingsopbrengsten in 2018 ruim 2,5 procent zullen stijgen naar meer dan 2,8 miljard euro. In 2017 stegen de opbrengsten van de

waterschapsheffingen met 1,8 procent. Ter vergelijking: in de periode 2010-2017 namen de belastingopbrengsten van waterschappen van jaar op jaar juist minder hard toe.

Waterschappen hebben twee hoofdtaken: het beheer en onderhoud van waterkeringen zoals duinen en dijken, zorg voor het vasthouden, bergen en eventueel aan- of afvoeren van water (de watersysteemtaak) en afvalwaterzuivering. Deze taken bekostigen ze grotendeels uit twee specifieke waterschapsheffingen: de watersysteemheffing en de zuiveringsheffing. De opbrengst van de watersysteemheffing stijgt in 2018 met 3,7 procent naar ruim 1,5 miljard euro. De opbrengst van de zuiveringsheffing stijgt in 2018 met 1,2 procent naar 1,3 miljard euro.

Ontwikkeling opbrengsten heffingen
waterschappen, begrotingen

Deze brochure is een uitgave van Koninklijke Vereniging MKB-Nederland en Vereniging VNO-NCW
Postbus 93002, 2509 AA Den Haag / T. 070 - 349 09 09 / E: bureau@mkb.nl / www.mkb.nl / www.vno-ncw.nl

Dit infoblad is met zorg samengesteld. Er kan echter geen enkele aansprakelijkheid worden aanvaard voor eventuele onjuistheden of onvolkomenheden. Vermenigvuldiging van (delen van) deze uitgave is toegestaan, mits met bronvermelding.

© Copyright Koninklijke Vereniging MKB-Nederland november 2018

Volg ons ook op:

MKB-Nederland

VNO-NCW

